

MOLNÁR JÁNOS ELŐADÁSA A NÖVÉNYVÉDELMI KLUBBAN

Az „EU növényvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről szerzett tapasztalatok” 2012. január 9-én tartott előadást dr. Molnár János, a Vidékfejlesztési Minisztérium 42 év aktív pályafutás után nyugalmazott vezető főtanácsosa a Magyar Növényvédelmi Társaság Növényvédelmi Klubjának 321. ülésén.

Az előadó szerint a hazai gazdag növényvédelmi tapasztalatok és az EU bonyolult növényvédelmi tevékenysége közötti ellentmondás a kezdetektől fogva nyomasztotta. Kereste az áthidaló megoldásokat, amiket különböző fórumokon talált meg. Például az 1994-től működő ECPA (Európai Növényvédelmi Egyesülés) Növényvédőszer-szerengedélyezési Harmonizációs Munkacsoport munkája megfelelő fórumnak bizonyult Közép- és Kelet Európában, ugyanis úttörő tevékenységet fejtett ki a növényvédőszer-gyártó cégek közötti együttműködésben. Ugyancsak hasznosnak bizonyult a közép- és kelet-európai régióban létrejött CEUREG Fórum, amely 1994-től évente hívja össze a növényvédőszer-engedélyező hatóság vezetőit. A hazánkban megrendezett első 12 találkozózt követően a CEUREG Fórum további üléseit a visegrádi országokban évente tartanak meg felváltva. Időközben az EU regionális fórumává vált rendezvény az évi 3–4 témakör megtárgyalásával járul hozzá a növényvédőszer-engedélyezés terén jelentkező aktuális feladatok meghatározásához. A CEUREG Fórum eredményességét az is bizonyítja, hogy az OECD az elmúlt évben megszervezte a növényvédőszer-engedélyezők első világtalálkozóját Kanadában.

A hazai növényvédőszer-szerengedélyezéssel kapcsolatban elhangzott, hogy az akkori Földművelési és Vidékfejlesztési Minisztériumból 2005-ben kikerült ez a tevékenység az

MgSzH Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság feladatkörébe. Ez a jogszabály-alkotás és a jogszabály-alkalmazás szétválasztás szükségességének felismerése és biztosítása végett történt. A hazai növényvédőszerengedélyezés koordinálása céljából létrehozott Kijelölt Nemzeti Hatóság a minisztériumtól rendszerezett módon kapta meg a mintegy 7000 aktából álló dokumentációt. A létrehozott Mandátum Előkészítő Bizottság a szerengedélyezés terén kialakítandó döntéseket készítette elő. Szakembereink segítséget kaptak az EFSA (Európai Biztonsági Hivatal) és az EU Bizottság szakértői üléseken történő rendszeres részvételhez. Szakembergárdánk rendszeres szakmai információhoz jutott.

A hazai növényvédelem – idejekorán felismerve az EU bonyolult döntési mechanizmusát – hatékonyan tudta és tudja képviselni a hazai érdekeket annak ellenére, hogy az EU tagországi között viszonylag kis országnak számítunk. Időben felismertük, hogy a nemzetközi szervezetekben (FAO, EPPO, OECD, IOBC stb.) hatékonyan kell dolgoznunk, ugyanis a hazai érdekeinknek megfelelően módosított joganyagokat szinte változtatás nélkül átveszik az EU illetékes szervei és beépítik az EU jogszabályokba. Sikeresen alkalmazzuk a formális ülések mellett az informális ülések és személyes találkozók lehetőségeit is.

A 1107/2009/EK számú, új növényvédőszer-engedélyezési rendelet megtárgyalása során úgy érvényesítettük a hazai érdekeket, hogy közben a hatályban lévő irányelv tapasztalataiból merítettünk. Sikert értünk például az időközben létrehozott növényvédőszer-engedélyezési zónák rendszerét oly módon puhítani, hogy az elfogadható legyen hazánk számára is. A rendelet teljesen átalakítja a növényvédőszer-engedélyezést, amelyről már több fórumon hangzott el információ.

A peszticidek fenntartható használatáról szóló, 2009/128/EK számú irányelv más előírások

mellett rendelkezik a Nemzeti Cselekvési Terv kidolgozásáról is. Ez a dokumentum komplexen átfogja a témakörben teendő valamennyi feladatot. A hazai érdekek érvényesítése céljából időben elkezdjük az e téren követendőnek számító német, angol és francia tervek tanulmányozását. Emellett Nemzeti Cselekvési Tervünk kidolgozásához felhasználjuk a több mint öt évtizedes hazai tapasztalatainkat, valamint a modern szervezési módszereket a különböző szervezeteket képviselő szakemberekkel történő egyeztetések során.

A peszticidok fenntartható használatáról szóló irányelv 9. § első mondata ugyan betiltja a peszticidok légi kijuttatását az EU-ban, de – a sikeres lobbizásunk eredményeképpen – még az előbbi § részletezi az úgynevezett derogációkat, amelyek szükség esetén mégis megtartják a légi kezelés lehetőségét. Az EU 27 tagországából ugyan csak 10 tagországban gyakorlat a légi kijuttatás, de a derogációk részletezésével a jövőben is alkalmazható a peszticidokkal történő légi kezelés. Ezek a szigorú előírások nálunk korábban is léteztek, be is tartottuk azokat, így mégsem lehetetlenül el a jövőbeni légi kijuttatás gyakorlata.

Elhangzott, hogy a magyar növényvédelem külföldi megítélése kifejezetten jó. Például a kukoricabogárral kapcsolatban az EU illetékes szakemberei több alkalommal is tanulmányozták a magyarországi helyzetet. Elhangzott az is, hogy az informális EU szakmai értekezleteken elért eredmények szintén a magyar növényvédelem elismertségét bizonyítják. Az előadó kiemelte, hogy az orosz honatyák nálunk tanulmányozták a növényvédelmi törvénykezés gyakorlatát. Ugyancsak megemlítette, hogy a vezető orosz szakemberek az elmúlt évben nálunk tanulmányozták a földvédelem kérdéseit. E ki-

ragadott példák mellett más országból is élénk hazánk növényvédelme iránti szakmai érdeklődés.

Szóba került a parlagfű elleni védekezés szakmai háttérének kidolgozása különböző szintű, átfogó módon feldolgozott szakmai anyagok előkészítésével. Ezek publikálása az írott és az elektronikus sajtóban megjelent. Megemlítette a széles publikum bevonására indított kezdeményezések szerepét, mint például a parlagfű totót, vagy a parlagfű témakör megtárgyalására alapozott angol tanítási módszert.

A Növényvédelmi Tudományos Napok szervezésével kapcsolatban hangsúlyozta az előadó, hogy az eddigi következetes munka eredményeként – a növekvő szakmai érdeklődés következtében – a korábbi évekre jellemző 50–60 jelentkezés helyett a 2012. évi rendezvényre 80 előadás és poszter összefoglalója érkezett meg. Az elhangzó eredmények – az oktatás különböző formáit művelő és az információ áramoltatással foglalkozó kollégák munkája révén – a mezőgazdasági termelésben dolgozó agrárszakemberek, ezzel együtt a mezőgazdaságban dolgozók növényvédelmi ismereteit bővítik.

Végezetül az előadó hangsúlyozta örömét, hogy részt vehetett és vehet a magyar növényvédelem szakmai munkájában. Az eddigi önkéntes szakmai munkái folytatása mellett nyitott az újabb, eseti megbízásokra is a szakmai tapasztalatai átadása végett. Mindig csapatjátékosként dolgozott. Reméli, hogy a jövőben – szakmai kollégákkal együtt – ő is megtalálja a szokásos nyugdíjas elfoglaltságok mellett a helyét a további szakmai munkában.

Tudósítónktól